

დისერტაციის შეფასების სტანდარტი და კრიტერიუმები, საჯარო დაცვის პროცესის აკადემიური ეთიკის ნორმები

1. დისერტაციის დაცვა

1.1. დისერტაციის დაცვა (შემდგომში დაცვა) ტარდება სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე. დისერტაციის დაცვის სხდომა საჯაროა.

1.1.1. სადისერტაციო საბჭოს სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება სადისერტაციო საბჭოს წევრთა 2/3-ზე მეტი და სადისერტაციო კომისიის წევრთა 2/3-ზე მეტი.

1.2. თუ დისერტაციის დაცვას, საპატიო მიზეზით, არ ესწრება ერთ-ერთი რეცენზენტი, რომელსაც წარმოდგენილი აქვს დადებითი დასკვნა, ამ შემთხვევაში დასკვნა მთლიანად უნდა იქნეს წაკითხული დაცვის მსვლელობისას. უარყოფითი რეცენზიის შემთხვევაში, ან იმ შემთხვევაში თუ დაცვას არ ესწრება არცერთი რეცენზენტი, დაცვა გადაიდება და დაინიშნება დაცვის ახალი თარიღი დადგენილი წესით.

1.3. თუ დოქტორანტი დადასტურებული საპატიო მიზეზით ვერ გამოცხადდება დისერტაციის დაცვაზე ან სადისერტაციო საბჭო არაუფლებამოსილი იქნება კვორუმის არარსებობის გამო, ან იარსებებს სადისერტაციო საბჭოს მუშაობის გაგრძელების დამაბრკოლებელი სხვა ობიექტური გარემოება, დაინიშნება დაცვის ახალი თარიღი დადგენილი წესით.

1.4. დაცვა ტარდება სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის ენაზე .

1.5. სხდომას ხსნის სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე, იგი ადასტურებს კვორუმის არსებობას (სრული შემადგენლობის 2/3-ზე მეტი), ხოლო სხდომის დღის წესრიგს, თავმჯდომარის ნებართვით, დამსწრე საზოგადოებას აცნობს სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი.

1.6. დოქტორანტისა და ოფიციალური რეცენზენტების მოხსენებების, აგრეთვე, დაცვის სადისერტაციო კომისიის და სხვათა გამოსვლების მაქსიმალური ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 20 წუთს.

1.7. სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი აცხადებს დოქტორანტის ვინაობას, მის მოკლე ბიოგრაფიულ ცნობებს, დისერტანტის მიერ გავლილი სასწავლო და კვლევითი კომპონენტის

ეტაპების შესრულების, მათ შორის, წინასწარი დაცვის შედეგებს, დისერტაციის თემას, რეცენზენტების ვინაობას, დამსწრე საზოგადოებას აცნობს დოქტორანტის მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტებსა და დისერტაციის დაცვის პროცედურას.

1.8. დოქტორანტი, რეგლამენტით გათვალისწინებულ დროში, მკაფიოდ აყალიბებს სადისერტაციო ნაშრომის აქტუალურობას, მეცნიერულ სიახლეს, ნაშრომის სხვა ძირითად დებულებებს, მიღებულ შედეგებს და კითხვობს დასკვნებს.

1.9. დოქტორანტი უზახუხებს სადისერტაციო საბჭოს, სადისერტაციო კომისიის წევრებისა და დამსწრეთა მიერ დასმულ შეკითხვებს, რის შემდეგაც თავმჯდომარე სადისერტაციო კომისიას გააცნობს დისერტაციაზე გამოხმაურებებს (მათი არსებობის შემთხვევაში). ყველა კრიტიკული შენიშვნა მთლიანად უნდა იქნეს წაკითხული. დოქტორანტი ვალდებულია, პასუხი გასცეს ყველა შენიშვნას. ამის შემდეგ იწყება რეცენზენტების დისკუსია დოქტორანტთან, რის შემდეგაც სიტყვა ეძლევა სამეცნიერო ხელმძღვანელ(ებ)ს დოქტორანტის დახასიათებისათვის. დისკუსიაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ როგორც სადისერტაციო კომისიის წევრებს, ისე სხვა დამსწრე პირებს.

1.10. დისერტაციის დაცვის დროს დოქტორანტი იყენებს თვალსაჩინო მასალას: პლაკატებს, ვიდეოპროექტორს და სხვა ტექნიკურ საშუალებებს.

1.11. დისერტაციის დაცვის მსვლელობა ფიქსირდება აუდიო/ვიდეო ტექნიკური საშუალებებით, იწერება ელექტრონულ მატარებელზე (CD ან DVD) და ინახება დოქტორანტის პირად საქმეში.

2. შეფასება

2.1. დოქტორანტის მიერ წარმოდგენილი ნაშრომი ფასდება დაცვის დამთავრებისთანავე, დანართი 1-ით განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებით, სადისერტაციო კომისიის თითოეული წევრისმიერ, დახურული სხდომის ფორმატში, დადგენილი ფორმის შეფასების ბიულეტენის გამოყენებით (დანართი1).

2.2. შეფასების პროცედურის სათანადოდ ჩატარების მიზნით, სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარის წინადადებით, სადისერტაციო კომისია შეარჩევს შეფასებების დამთვლელ კომისიას, არანაკლებ ორი წევრის შემადგენლობით, რომელიც უზრუნველყოფს პროცედურის კონფიდენციალურობას. შეფასებების დამთვლელი კომისიის წევრი შეიძლება იყოს თსას-ის აკადემიური ან/და დამხმარე პერსონალი.

2.3. კომისია პასუხისმგებელია შესაბამისი დოკუმენტების შედგენასა და სხვა ორგანიზაციულ საკითხებზე.

2.4. პროცედურის დაწყების წინ სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი სადისერტაციო კომისიის წევრებს აცნობს აღნიშნულ პროცედურასა და შეფასების ბიულეტენის შევსების წესს.

2.5. სადისერტაციო კომისიის წევრებმა პროცედურაში მონაწილეობა უნდა მიიღონ პერსონალურად. დაუშვებელია შეფასების უფლების გადაცემას ხვა პირზე.

2.6. სადისერტაციო კომისიის წევრთა შეფასებების საფუძველზე განისაზღვრება მათ მიერ დაწერილი ქულების საშუალო არითმეტიკული, რის საფუძველზეც დაიწერება საბოლოო შეფასება ამ მუხლის მე-8 ან მე-9 პუნქტის შესაბამისად.

2.7. დისერტაციის ერთჯერადი შეფასებისთვის გამოიყენება ხუთი დადებითი და ორი უარყოფითი შეფასება.

2.8. დადებითი შეფასებებია:

ა) ფრიადი (*summa cum laude*) – შესანიშნავი ნაშრომი – 91-100 ქულა;

ბ) ძალიან კარგი (*magna cum laude*) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება – 81-90 ქულა;

გ) კარგი (*cum laude*) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება - 71-80 ქულა;

დ) საშუალო (*bene*) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს – 61-70 ქულა;

ე) დამაკმაყოფილებელი (*rite*) – შედეგი, რომელიც, ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს – მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

2.9. უარყოფითი შეფასებებია:

ა) არადამაკმაყოფილებელი (*insufficient*) – არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს წაყენებულ მოთხოვნებს - 41-50 ქულა;

ბ) სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (*sub omni canone*) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს საერთოდ ვერ აკმაყოფილებს – 40 ქულა და ნაკლები.

2.10. შეფასებების დამთვლელი კომისია სადისერტაციო კომისიას უცხადებს შეფასების შედეგებს (იხ. დანართი 2, შეფასების ბიულეტენი). სადისერტაციო კომისიის დამსწრე წევრთა 2/3-ის მიერ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, შედეგები ფორმდება ოქმით (იხ. დანართი 3, შეფასების ოქმი), რომელსაც ხელს აწერენ სადისერტაციო კომისიის წევრები.

2.11. შეფასებების დამთვლელი კომისიის ოქმი მტკიცდება ღია კენჭისყრით, ოქმი და ბიულეტენები ინახება ფაკულტეტზე, დოქტორანტის დოკუმენტებთან ერთად.

2.12. თუ შეფასებების დამთვლელი კომისიის ოქმი ვერ დამტკიცდა, შეფასების პროცედურა უნდა განმეორდეს ან გადაიდოს შემდეგი სამუშაო დღისათვის. შეფასების დამთვლელი კომისია უზრუნველყოფს ახალი ბიულეტენების გადაცემას დაცვის კომისიის წევრებისათვის და დაცვის კომისია ხელახლა აწყობს ფარულ პროცედურას.

2.13. შეფასებების დამთვლელი კომისიის ოქმის დამტკიცების შემდეგ სადისერტაციო კომისია საბოლოო გადაწყვეტილებას აცნობს დოქტორანტს და აუდიტორიას.

2.14. არადამაკმაყოფილებელი (insufficient) შეფასების მიღების შემთხვევაში, სადისერტაციო კომისია განუსაზღვრავს დოქტორანტს სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის პირობებსა და ვადებს (სტუდენტის სტატუსის შენარჩუნებით), ხოლო სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone) შეფასების ან განმეორებით „არადამაკმაყოფილებელი“ შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას. ასეთ შემთხვევაში მას უწყდება სტუდენტის სტატუსი.

2.15. ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დადებითი შეფასების მიღებისას, სადისერტაციო ნაშრომის დაცვის დოკუმენტაცია შეფასებიდან ხუთი კალენდარული დღის ვადაში წარედგინება სადისერტაციო საბჭოს დოქტორის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად.

2.16. სადისერტაციო საბჭოს კვალიფიკაციის მინიჭებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება ფორმდება ოქმით, რომელსაც ხელს აწერენ სადისერტაციო საბჭოს სხდომის თავმჯდომარე და სწავლული მდივანი.

დანართი 1. სადისერტაციო ნაშრომის შეფასების კრიტერიუმები

1. სადისერტაციო თემის აქტუალურობა – შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 15 ქულა. სკალირებული ქულა= (3,75 „კოეფიციენტი“ x M „კრიტერიუმის ქულაზე“)

4 ქულა - სადისერტაციო თემა აქტუალურია და დარგის განვითარებაზეა ორიენტირებული.

3 ქულა - სადისერტაციო თემა ნაკლებად აქტუალურია, თუმცა, ითვალისწინებს დარგის განვითარებისათვის საჭირო საკითხებს.

2 ქულა - სადისერტაციო თემის აქტუალურობა გამომდინარეობს დარგის განვითარების პოტენციური შესაძლებლობიდან.

1 ქულა - სადისერტაციო თემა მოძველებულია და მისი წვლილი დარგის განვითარებაში შეიძლება იყოს მინიმალური.

0 ქულა - სადისერტაციო თემა არ არის აქტუალური. შესაბამისად, ვერავითარ წვლილს ვერ შეიტანს დარგის განვითარებაში.

2. სადისერტაციო ნაშრომის მეცნიერული სიახლე – შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 18 ქულა. სკალირებული ქულა=4,5 x M)

4 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს აქვს მეცნიერული სიახლე, რაც მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, თვალსაჩინოა დოქტორანტის წვლილი სამეცნიერო პრობლემატიკის კვლევაში.

3 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომი შეიცავს მეცნიერულ სიახლეს, მაგრამ ჩამოყალიბებულია არამკაფიოდ, დოქტორანტი კარგად წარმოაჩენს თავის წვლილს სამეცნიერო პრობლემატიკის კვლევაში.

2 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომი შეიცავს მეცნიერულ სიახლეს, მაგრამ ჩამოყალიბებულია არადამაჯერებლად, დოქტორანტს უჭირს სამეცნიერო პრობლემატიკის კვლევაში თავისი წვლილის წარმოჩენა.

1 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომში მითითებული სიახლე არ დასტურდება წარმოდგენილი კვლევის შედეგებით, დოქტორანტი ვერ ასაბუთებს თავის წვლილს სამეცნიერო პრობლემატიკის კვლევაში.

0 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომი არ შეიცავს არავითარ სამეცნიერო სიახლეს.

3.სადისერტაციო ნაშრომის თეორიული/პრაქტიკული ღირებულებები – შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 18 ქულა. სკალირებული ქულა=4,5 x M)

4ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს აქვს მნიშვნელოვანი თეორიული/პრაქტიკული ღირებულება.

3 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს აქვს საკმაოდ მნიშვნელოვანი თეორიული/პრაქტიკული ღირებულება .

2 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს აქვს ნაკლებ მნიშვნელოვანი თეორიული/პრაქტიკული ღირებულება.

1 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს აქვს უმნიშვნელო თეორიული/პრაქტიკული ღირებულება.

0 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომს არ გააჩნია თეორიული/პრაქტიკული ღირებულება.

4. სადისერტაციო ნაშრომში დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკისა და მისი გადაწყვეტის წარმოჩენა - შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 25 ქულა. სკალირებული ქულა=6,25 x M)

4 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომში დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის ირგვლივ მსჯელობა სრულყოფილი და დამაჯერებელია. გამართულადაა გამოყენებული პროფესიული ტერმინოლოგია. თემის შესახებ ინფორმაცია გადმოცემულია ამომწურავად, საკითხის საფუძვლიანად ცოდნის წარმოჩენით. დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის გადაწყვეტა წარმოჩენილია სრულად.

3 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომში დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის ირგვლივ მსჯელობა კარგ დონეზეა(კარგია). საკმაოდ კარგადაა გამოყენებული პროფესიული ტერმინოლოგია. დოქტორანტი ასახავს წარმოდგენილი თემის შინაარსს, მაგრამ მოკლებულია დამაჯერებლობას. დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის გადაწყვეტა მეტწილად წარმოჩენილია.

2 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომში დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის ირგვლივ მსჯელობა დამაკმაყოფილებელ დონეზეა, თუმცა, დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის გადაწყვეტა წარმოჩენილია არასრულად. პროფესიული ტერმინოლოგია დამაკმაყოფილებელია.

1 ქულა - სადისერტაციო ნაშრომში დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკის ირგვლივ მსჯელობა შეიცავს ხარვეზებს. პროფესიული ტერმინოლოგიის გამოყენებისას დაშვებულია

შეცდომები. დასმული პრობლემატიკის გადაწყვეტა წარმოჩენილია მნიშვნელოვანი ხარვეზებით.

0 ქულა - მსჯელობა საკითხის შესაბამისი არ არის. დასმული სამეცნიერო პრობლემატიკა სრულიად არ არის წარმოჩენილი.

5. პასუხები დასმულ შეკითხვებზე - შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 18 ქულა. სკალირებული ქულა=4,5 x M)

4 ქულა - პასუხები დასმულ შეკითხვებზე გამართულია, საკითხის საფუძვლიანად ცოდნის წარმოჩენა.

3 ქულა - პასუხები დასმულ შეკითხვებზე კარგ დონეზეა, მაგრამ მოკლებულია დამაჯერებლობას.

2 ქულა - პასუხები დასმულ შეკითხვებზე დამაკმაყოფილებელია, თუმცა არასრულყოფილია.

1 ქულა - პასუხები დასმულ შეკითხვებზე არასრული და არადამაჯერებელია.

0 ქულა - პასუხები დასმულ შეკითხვებზე საკითხის შესაბამისი არ არის.

6. ვიზუალური მასალის წარმოჩენა - შეფასება 4 ქულამდე

(მაქსიმუმ 6 ქულა. სკალირებული ქულა=1,5 x M)

4 ქულა - ვიზუალური მასალა წარმოჩენილია სრულყოფილად, გამართულად.

3 ქულა - ვიზუალური მასალა წარმოჩენილია კარგად, საკმაოდ გამართულად.

2 ქულა - ვიზუალური მასალა წარმოჩენილია მცირე ხარვეზებით, მაგრამ დამაკმაყოფილებლად.

1 ქულა - ვიზუალური მასალა წარმოჩენილია მრავალი ხარვეზით.

0 ქულა - ვიზუალური მასალა წარმოჩენილია არადამაკმაყოფილებლად, არაადეკვატურად.

დანართი 2, შეფასების ბიულეტენის ფორმა

შეფასების ბიულეტენის პირველი გვერდი მოიცავს ტექსტს: შეფასების ბიულეტენი, სადისერტაციო საბჭოს დასახელება, დოქტორანტის სახელი და გვარი, თარიღი, აგრეთვე, ამ გვერდზე მოცემულია შეფასების სისტემა და შესაბამისი ქულები;

მეორე გვერდზე განთავსებულია შეფასების კრიტერიუმები, მათი შეფასების შესაძლო მაქსიმალური ქულები და დოქტორანტის მიერ მიღებული ქულები.

შეფასების ბიულეტენის პირველი გვერდი

ბიულეტენი

სადისერტაციო საბჭო

დოქტორანტი:

სახელი

გვარი

დაცვის თარიღი

ფრიადი	100	99	98	97	96	95	94	93	92	91	დადებითი შეფასება
ძალიან კარგი	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81	
კარგი	80	79	78	77	76	75	74	73	72	71	
საშუალო	70	69	68	67	66	65	64	63	62	61	
დამაკმაყოფილებელი	60	59	58	57	56	55	54	53	52	51	
არადამაკმაყოფილებელი	50	49	48	47	46	45	44	43	42	41	უარყოფითი შეფასება
სრულიად არადამაკმაყოფილებელი	40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	
	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	
	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	

გთხოვთ, შემოხაზოთ ჯამური ქულა

შეფასების ბიულეტენის მეორე გვერდის ფორმა

№	დისერტაციის შეფასების კრიტერიუმები	ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა	მიღებული ქულები									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	სადისერტაციო თემის აქტუალურობა	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11	12	13	14	15					
2	სადისერტაციო ნაშრომის სიახლე	18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11	12	13	14	15	16	17	18		
3	სადისერტაციო ნაშრომის თეორიული/პრაქტიკული ღირებულებები	18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11	12	13	14	15	16	17	18		
4	სადისერტაციო ნაშრომში დასმული პრობლემისა და მისი გადაწყვეტის წარმოჩენა	25	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
			21	22	23	24	25					
5	პასუხები დასმულ შეკითხვებზე	18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11	12	13	14	15	16	17	18		
6	ვიზუალური მასალის წარმოჩენა	6	1	2	3	4	5	6				

გთხოვთ, შემოხაზოთ ქულა შეფასების კრიტერიუმების შესაბამისად.

დანართი 3 - შეფასების ოქმი

შეფასებისა და დამთვლელი კომისიის ოქმი №

❖ მაქსიმალური შეფასება 100 ქულა. საბოლოო შეფასება გამოიყვანება შემფასებელთა საშუალო არითმეტიკულით

სადოქტორო პროგრამა

დოქტორანტის სახელი და გვარი	
დაცვის თარიღი	
ხელმძღვანელ (ებ)ი:	

საბოლოო შეფასება _____

№	დამთვლელი კომისიის წევრები	ხელმოწერები
1.		
2.		